

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τα νομοσχέδια «Ο περί Προστασίας της Μητρότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2024» και «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ.2) Νόμος του 2024»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Χρίστος Σενέκης

Φωτεινή Τσιρίδου

Μαρίνος Μουσιούπτας

Ονούφριος Κουλλά

Μη μέλη της επιτροπής:

Πανίκος Λεωνίδου

Σάβια Ορφανίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2024. Στο πλαίσιο της εξέτασης των εν λόγω νομοσχεδίων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εκπρόσωποι του Γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων (ΠΟΠ), της Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας (ΠΟΠΟ), των συνδικαλιστικών οργανώσεων Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (ΠΕΟ), Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου (ΣΕΚ), Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), Παγκύπρια Ομοσπονδία Ανεξάρτητων Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (ΠΟΑΣΟ) και Παγκύπρια Συντεχνία ΙΣΟΤΗΤΑ, καθώς και των εργοδοτικών οργανώσεων Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) και Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ).

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου (ΔΕΟΚ) και Ανεξάρτητη Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ), καθώς και η εργοδοτική

οργάνωση Γενική Συνομοσπονδία Παγκύπριων Οργανώσεων Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών (ΓΣ ΠΟΒΕΚ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμου, ώστε αφενός να επεκταθεί η χρονική περίοδος για την οποία παραχωρείται άδεια μητρότητας για πρώτο τοκετό ή για απόκτηση πρώτου τέκνου μέσω υιοθεσίας ή παρένθετης μητέρας και αφετέρου να επεκταθεί η χρονική περίοδος για την οποία παραχωρείται άδεια μητρότητας σε περίπτωση νοσηλείας του βρέφους.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του πρώτου νομοσχεδίου προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Επέκταση της περιόδου άδειας μητρότητας σε περίπτωση πρώτου τοκετού ή απόκτησης πρώτου τέκνου μέσω παρένθετης μητέρας από δεκαοκτώ (18) εβδομάδες, όπως ισχύει σήμερα δυνάμει των διατάξεων του βασικού νόμου, σε είκοσι δύο (22) εβδομάδες.
2. Επέκταση της περιόδου άδειας μητρότητας σε περίπτωση απόκτησης πρώτου τέκνου μέσω υιοθεσίας από δεκαέξι (16) εβδομάδες, όπως ισχύει σήμερα δυνάμει των διατάξεων του βασικού νόμου, σε είκοσι (20) εβδομάδες.
3. Επέκταση της ανώτατης περιόδου για την οποία δύναται να παραχωρείται επιπρόσθετη άδεια μητρότητας σε περίπτωση νοσηλείας του βρέφους από έξι (6) εβδομάδες, όπως ισχύει σήμερα δυνάμει των διατάξεων του βασικού νόμου, σε οκτώ (8) εβδομάδες.
4. Παραχώρηση επιπρόσθετης εβδομάδας άδειας μητρότητας σε περίπτωση νοσηλείας του βρέφους για κάθε επιπλέον δεκατέσσερις (14) ημέρες νοσηλείας, αν η νοσηλεία συνεχιστεί μετά την πάροδο των πρώτων εξήντα τεσσάρων (64) ημερών.
5. Εισαγωγή μεταβατικής διάταξης, προκειμένου οι προτεινόμενες ρυθμίσεις του πρώτου νομοσχεδίου να τυγχάνουν εφαρμογής και σε οποιαδήποτε μισθωτή η

οποία ήδη βρίσκεται σε άδεια μητρότητας κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των εν λόγω ρυθμίσεων.

Σκοπός του δευτέρου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ώστε αφενός να επεκταθεί η χρονική περίοδος για την οποία καταβάλλεται επίδομα μητρότητας για πρώτο τοκετό ή για απόκτηση πρώτου τέκνου μέσω υιοθεσίας ή παρένθετης μητέρας και αφετέρου να επεκταθεί η χρονική περίοδος για την οποία καταβάλλεται επίδομα μητρότητας σε περίπτωση νοσηλείας του βρέφους.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του εν λόγω νομοσχεδίου προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Επέκταση της περιόδου για την οποία καταβάλλεται επίδομα μητρότητας στην περίπτωση πρώτου τοκετού ή απόκτησης πρώτου τέκνου μέσω παρένθετης μητέρας από δεκαοκτώ (18) εβδομάδες, όπως ισχύει σήμερα δυνάμει των διατάξεων του βασικού νόμου, σε είκοσι δύο (22) εβδομάδες.
2. Επέκταση της περιόδου για την οποία καταβάλλεται επίδομα μητρότητας στην περίπτωση απόκτησης πρώτου τέκνου μέσω υιοθεσίας από δεκαέξι (16) εβδομάδες, όπως ισχύει σήμερα δυνάμει των διατάξεων του βασικού νόμου, σε είκοσι (20) εβδομάδες.
3. Επέκταση της ανώτατης περιόδου για την οποία δύναται να καταβάλλεται επιπρόσθετο επίδομα μητρότητας σε περίπτωση νοσηλείας του βρέφους από έξι (6) εβδομάδες, όπως ισχύει σήμερα δυνάμει των διατάξεων του βασικού νόμου, σε οκτώ (8) εβδομάδες.
4. Παραχώρηση μίας επιπρόσθετης εβδομάδας επιδόματος μητρότητας σε περίπτωση νοσηλείας του βρέφους για κάθε επιπλέον δεκατέσσερις (14) ημέρες νοσηλείας, αν η νοσηλεία συνεχιστεί μετά την πάροδο των πρώτων εξήντα τεσσάρων (64) ημερών.

5. Εισαγωγή μεταβατικής διάταξης, προκειμένου οι προτεινόμενες ρυθμίσεις του δεύτερου νομοσχεδίου να τυγχάνουν εφαρμογής και σε οποιαδήποτε ασφαλισμένη ήδη βρίσκεται σε άδεια μητρότητας κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των εν λόγω ρυθμίσεων.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση των νομοσχεδίων σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής. Ειδικότερα, για τη συζήτηση των νομοσχεδίων ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη στον Κανονισμό της Βουλής διαδικασία όσον αφορά τα στάδια συζήτησης, αλλά για σκοπούς επίσπευσης της όλης διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπυκνωθεί.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τα οποία συνοδεύουν τα υπό συζήτηση νομοσχέδια, εκπονήθηκε αναλογιστική μελέτη αναφορικά με το εκτιμώμενο ετήσιο κόστος για το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων από την ενδεχόμενη ψήφιση της επέκτασης του επιδόματος μητρότητας από δεκαοκτώ (18) σε είκοσι δύο (22) εβδομάδες για το πρώτο παιδί, το οποίο, με βάση την υφιστάμενη φόρμουλα υπολογισμού της άδειας μητρότητας, εκτιμάται να κυμανθεί από €4,1 εκατομ. έως €4,4 εκατομ. ετησίως ή 0,04% επί των ασφαλιστέων αποδοχών. Περαιτέρω, με βάση τα ίδια στοιχεία και το πόρισμα της υπό αναφορά μελέτης, το εν λόγω εκτιμώμενο ετήσιο κόστος δεν αναμένεται να επηρεάσει τη βιωσιμότητα του ταμείου.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των νομοσχεδίων στην επιτροπή ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δήλωσε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις συμβάλλουν στην περαιτέρω βελτίωση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου, έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο δέσμης μέτρων που προτίθεται να προωθήσει η εκτελεστική εξουσία, με σκοπό την

εξισορρόπηση/συμφιλίωση της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή, και από αυτές αναμένεται να επωφεληθούν περίπου 5 000 νέες εργαζόμενες μητέρες ετησίως.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των νομοσχεδίων κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

27 Φεβρουαρίου 2024

ΧΚ/ΜΓ/ΜΚ

Αρ. Φακ.: 23.01.065.058-2024
23.01.065.059-2024